

نکات مهم درس های ۱ تا ۵ مطالعات اجتماعی پایه چهارم ابتدایی

مطالعات اجتماعی (درس اول) همسایه ی ما

- ✓ **محله** قسمتی از یک شهر یا روستاست که در آن گروهی از مردم در همسایگی یکدیگر زندگی می کنند .
- ✓ پیامبر گرامی ما فرمودند : اگر می خواهید خدا و پیامبر ، شما را دوست داشته باشند ، امانت دار و راستگو باشید و با همسایگان خود به نیکی رفتار کنید .
- ✓ **برخی مقررات زندگی در محله :** ۱- در زمان استراحت همسایه ها در کوچه توپ بازی یا در خانه سر و صدا نکنیم ۲- در خانه صدای رادیو و تلویزیون را بلند نکنیم ۳- در محل زندگی خود یا کوچه و خیابان ، ترقه بازی نکنیم . ۴- موقع خداحافظی با مهمان ها با صدای بلند صحبت نکنیم . ۵- زباله ها را در جای مخصوص بگذاریم تا محل زندگی همسایه ها کثیف و آلوده نشود .

مطالعات اجتماعی (درس دوم) اینجا محله ی ماست

- ✓ یکی از محل های جمع شدن مردم در محله ، **مسجد** است .
- ✓ مردم در مسجد علاوه بر عبادت خدا با یکدیگر آشنا می شوند ، از حال هم خبر می گیرند و برای حل مشکلات محله ی خود با یکدیگر مشورت می کنند . مسجد همچنین محل برگزاری مراسمی چون دعا ، عزاداری و جشن های مربوط به عیدهای مذهبی است .
- ✓ همه ی ما باید برای تمیز نگه داشتن **بوستان** و مراقبت از آن تلاش کنیم . برای مثال : چمن ها را لگد نکنیم ، گل ها را نچینیم ، به وسایل بازی آسیب نرسانیم و زباله ها را در سطل های مخصوص بریزیم .
- ✓ **با گذشت زمان در محله تغییراتی بوجود می آید** . برای مثال مردم یک محله برای زندگی به جای دیگری می روند و افراد دیگری به آن محله نقل مکان می کنند و شکل و نوع ساختمان ها و فعالیت ها نیز تغییر می کند . بعضی وقت ها هم امکانات عمومی جدیدی مانند ایستگاه اتوبوس یا باجه ی تلفن عمومی ، فضای سبز یا کتابخانه در محله ایجاد می شود .

مطالعات اجتماعی (درس سوم) خرید و فروش در محله

- ✓ در هر محله مکان هایی برای تولید بعضی کالاها یا دادن بعضی **خدمات** به مردم وجود دارد که هدف آنها رفع نیازهای ساکنان محله است . مانند نانوايي ، سوپرمارکت ، بانک ، خشکشویی ، روزنامه فروشی ، خیاطی و غیره ...
- ✓ برخی **امکانات** در محله برای استفاده ی همه مردم ایجاد شده است مانند تلفن های عمومی ، ایستگاه اتوبوس ، عابر بانک و غیره ...
- ✓ **هزینه :** یعنی پولی که برای خرید کالاهای مورد نیاز خرج می کنیم .
- ✓ **درآمد :** یعنی پولی که برای انجام دادن کاری به دست می آوریم .
- ✓ **پس انداز :** یعنی مقداری از پولی را که به دست آورده ایم ، برای زمانی که به آن نیاز پیدا می کنیم ، نگه داریم و خرج نکنیم .
- ✓ به جدولی که در آن درآمد ، هزینه و پس انداز ، نشان داده شود ، جدول **بودجه** می گوئیم .

مطالعات اجتماعی (درس چهارم) نقشه ی محله ی ما

- ✓ برای تهیه نقشه از عکس هوایی استفاده می کنند . عکس هوایی را با هواپیما از بالای زمین می گیرند .
- ✓ نقشه ها در پیدا کردن مکان ها به ما کمک می کنند .
- ✓ **راهنمای نقشه** ، معنای رنگ ها و علامت های روی نقشه را مشخص می کند و کوه ، جنگل ، دریا ، پل ، خانه ها ، خیابان ، فرودگاه و چیزهای دیگر را روی نقشه نشان می دهد .

- ✓ کار بیشتر **روستاییان** کشاورزی و باغداری است . بعضی از آن ها علاوه بر کشاورزی به دامپروری و تولید صنایع دستی مانند قالی و جاجیم مشغول اند .
- ✓ روستا از شهر ، کوچک تر و کم جمعیت تر است . به همین دلیل بیشتر مردم روستا یکدیگر را می شناسند و با هم خویشاوندند .
- ✓ اداره ی هر روستا به عهده ی **شورای اسلامی** آن روستاست .
- ✓ بیشتر شهر نشینان در کارخانه ها ، مغازه ها و اداره ها کار میکنند .
- ✓ معمولا اداره ها ، فروشگاه ها و بیمارستان ها و دانشگاه ها در مرکز شهر و کارخانه ها و کارگاه ها در اطراف شهر قرار می گیرند .
- ✓ اداره ی شهر را **شهرداری** به عهده دارد . یکی از وظایف شهرداری ، زیبا نگه داشتن شهر و حفظ پاکیزگی آن است .
- ✓ عده ی کمی از مردم زندگی عشایری دارند .
- ✓ **شغل اصلی عشایر** ، دامپروری است و برای چراندن دام ها از جایی به جای دیگر کوچ می کنند .
- ✓ برخی از **تولیدات عشایر** ، گوشت ، لبنیات ، گلیم و جاجیم است .
- ✓ شهر های بزرگ ، شهرهایی هستند که بیش از **یک میلیون نفر** جمعیت دارند .
- ✓ **پر جمعیت ترین شهر های ایران** به ترتیب عبارتند از : تهران - مشهد - اصفهان - کرج - شیراز - تبریز - اهواز - قم
- ✓ کشور ما را برای اداره ی بهتر به قسمت های بزرگی تقسیم کرده اند . به هر یک از این قسمت ها ، استان می گویند .
- ✓ معمولا بزرگترین و پرجمعیت ترین شهر هر استان ، مرکز آن استان است .